

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова науково-методичної ради
факультету систем і засобів масової комунікації

Юлія ГАРКАВЕНКО

«30» серпня 2023 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКП 2.1. Основи медіакомунікацій: науковий, теоретичний та прикладний аспекти
шифр із ОПП і повна назва навчальної дисципліни

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 06 Журналістика

спеціальність 061 Журналістика

спеціалізація _____
(за наявності)

освітня програма Медіакомунікації

рік набору 2023/2024 форма навчання заочна термін навчання 1 рік 4 місяці

вид дисципліни обов'язкова

Розробник: Хотюн Людмила Валентинівна ЗМК, доцент, канд.наук із соц.ком, доцент
вказати розробників: ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання

підпис

Погоджено гарант ОП

Людмила ХОТЮН

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри масової та міжнародної комунікації
Протокол від «15» червня 2023 р. року №12

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету систем і засобів масової
комунікації

Протокол від «30» серпня 2023 року №01

Дніпро
2023

Навчальний рік	Курс	Семестр	Підсумк. контроль			Індивід. завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)					
			екзамен	залк	курс. робота	форма	кількість		всього	аудиторні				самостійна робота
										всього аудиторні	лекції	практичні	лабораторні роботи	
Денна форма навчання														
2023/24	1	1	1			кпр		4,0	120	40	24	16		80

1. Мета дисципліни. Ознайомити студентів з новинками медіасфери, перспективами її розвитку, сучасними прийомами та засобами активної медійної діяльності, зосередити увагу на характерних особливостях традиційної та нової журналістики. Через набуття досвіду творчої діяльності сформується основа для подальшого розвитку професійної компетенції успішного медійника. Вивчення професійних комунікативних засобів має стати підґрунтям для виконання професійних обов'язків щодо вивчення інших курсів освітньої програми, практичної діяльності, а згодом і професійної самореалізації у медіа, державних, бізнес середовищі, некомерційних установах. Навчальна дисципліна вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеню "магістр".

Курс передбачає теоретичну та практичну підготовку здобувачів для здійснення медійної діяльності, а саме здобувачі мають **знати:** законодавство та інші нормативно-правові акти, положення, інструкції, керівні матеріали й документи щодо медіадіяльності. Володіти навичками роботи у ЗМІ, пресцентрах, PR-відділах, інформаційних та рекламних агенціях. **Вміти:** адаптуватися до сучасних умов сфери медіакомунікацій; впроваджувати актуальні тренди у професійну діяльність фахівця у сфері журналістики, реклами, PR, медіакомунікацій; володіти компетенціями в усіх сферах журналістики; використовувати сучасні інструменти медіакомунікацій; взаємодіяти з суб'єктами медіакомунікацій, творчо підходити до журналістської роботи, формувати цілі, обґрунтовувати ідеї, обирати методи, розробляти власні проєкти.

В освітній програмі дисципліна формує низку наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність планувати час та управляти ним.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК01. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них

міждисциплінарні проблеми.

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни.

Опанування навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих у процесі отримання вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем
	Уміти аналізувати та критично оцінювати якість медіаконтенту, створеного зі залученням різних каналів комунікації.	ПР01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.	1, 2, 8
	Уміти опрацьовувати інформацію, організувати і проводити медійні дослідження (дослідницькі навички).	ПР02. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики.	3, 4, 6
	Вміти доводити свою думку з використанням наукової, медійної аргументації щодо журналістської практики.	ПР03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.	1, 3, 6, 7, 8
	Уміти інтерпретувати медіатексти, щоб оцінити їх культурну та практичну значущість, ключові ідеї, актуальність тощо	ПР04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації.	2, 4, 5, 7, 8
	Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребують інтеграції знань у галузі журналістики.	ПР05. Застосовувати методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіди,	1, 2, 4, 7, 8

	.	діалогу, дискусії, мозкової атаки, сюжетно-рольової гри, роботи в групах).	
	Розвивати уміння, знання й здібності, необхідні для аналізу способів, за допомогою яких конструюються сучасні наукові, медійні теорії.	ПР06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.	4, 6, 7, 8
	Вміти експериментувати з різними формами та технологіями створення медійного матеріалу, досліджуючи можливості їх використання у практиці.	ПР07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	1-8
	Уміти працювати в команді, запобігати конфліктів.	ПР12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів	1, 4, 6, 7. 8

Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти:

ПР01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.

ПР02. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики.

ПР03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПР04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації.

ПР05. Застосовувати методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіди, діалогу, дискусії, мозкової атаки, сюжетно-рольової гри, роботи в групах).

ПР06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПР07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПР12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів

4. Структура навчальної дисципліни.

1 семестр

Форма навчання денна

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*			
		лекції	практичні	Лабораторні заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Медіакомунікація як явище	3	2		10
2	Тема 2. Типи, форми і моделі комунікації	3	2		10
3	Тема 3. Властивості інформації як базового поняття медіакомунікації	3	2		10
4	Тема 4. Медіамаркетинг та медіаменеджмент	3	2		10
5	Тема 5. Сегментація аудиторії	3	2		10
6	Тема 6. Суспільна думка та медіаінформаційна діяльність	3	2		10
7	Тема 7. Риторика конфлікту в медіа	3	2		10
8	Тема 8. Інформаційна безпека держави та інформаційна війна				
	ВСЬОГО	24	16		80

Тематика практичних занять

№ теми	Тематика практичного заняття	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
1	Структура медіакомунікації. Формування мас: види та ознаки	2	1,5,6,7, 10, 16, 20
2	Комунікатор як суб'єкт медіакомунікації. Професійні комуніканти: типи та види	2	1, 3, 4, 6, 7, 8,16, 19, 20
3	Якість інформації: характеристика основних форм	2	1-6, 8, 14, 16, 19, 25
4	Теорії мотивації та особливості їх реалізації в практиці мас-медіа	2	1, 2, 5, 12, 14, 16, 19
5	Проблема сегментації та роль інформаційних стереотипів	2	1, 2, 4-18, 21, 25
6	Особливості формування суспільної думки засобами ЗМІ	2	1, 2, 4-6, 8, 11, 15, 17
7	Конфлікт в медіа. Донесення дразливих питань через ЗМІ	2	1, 2, 4, 6, 9, 11, 13, 15, 17, 20, 25
8	Медіавплив як комунікаційний процес.	2	1, 2, 4-6, 8, 11, 15, 17
	Всього годин	16	

Тематика самостійної роботи

№ теми	Тематика самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
1	Поняття медіакомунікації. Модель та функції медіакомунікації	10	1,5,6,7, 10, 16, 20
2	Типи, форми і моделі комунікації. Формати комунікації. Види комунікації	10	1, 3, 4, 6, 7, 8,16, 19, 20
3	Медіакомунікація як соціальний феномен. Особливості інформації в різних видах ЗМІ	10	1-6, 8, 14, 16, 19, 25
4	Принципи й завдання медіаменеджменту. Методи управління персоналом. Медіабрендинг	10	1, 2, 5, 12, 14, 16, 19
5	Загальна характеристика аудиторії ЗМІ. Соціальнопсихологічні особливості аудиторії. Інформаційні потреби аудиторії	10	1, 2, 4-18, 21, 25
6	Медіазахист різних аудиторних груп. Медіавиховання. Функції ЗМІ в тоталітарних та демократичних суспільствах	10	1, 2, 4-6, 8, 11, 15, 17
7	Конфлікт в медіа. Медіа в конфлікті	10	1, 3, 4, 9. 25, 26
8	Технології політичних комунікацій. Поняття, види і прийоми ведення інформаційної війни. Способи захисту від інформаційної зброї у XXI ст.	10	1, 2, 4-6, 8, 11, 15, 17
Всього годин		80	

5. Схема формування оцінки.

5.1 Шкала відповідності оцінювання:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Goodm		82-89
Задовільно/Satisfactory		75-81
		64-74
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	60-63
		0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточне оцінювання :

Форма навчання денна		1 семестр	
Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів	
КМР	8 тиждень	20	
Оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи.	протягом семестру	10	

Виконання практичних завдань..	протягом семестру (не менше 3)	30
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання* 60		

Підсумкове оцінювання:

умови до складання екзамену: допускають здобувачів вищої освіти, які пройшли оцінювання за всіма формами поточного контролю, передбаченого робочою програмою

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
екзамен	16 тиждень	40

5.3. Критерії оцінювання:

Опанування тем практичних робіт

Бали Критерій

враховується:

- ступінь глибини розуміння та засвоєння досліджуваного питання;
- обґрунтованість, логічність, послідовність викладення досліджуваного питання

1-3 бал

«незадовільно»

Здобувач дає неправильні або дуже неповні відповіді на запитання;

демонструє часткове розуміння термінів та повну відсутність аргументації власної думки; відсутня здатність до репродуктивного застосування знань

4-6 бали

«задовільно»

Здобувач дає неповні відповіді на запитання; відсутня ґрунтовна аргументація власної думки.

7-8 бали

«добре»

Здобувач дає відповіді не на всі запитання, іноді відповіді фрагментарні; аргументація власної думки не завжди доведена; наявне репродуктивне застосування знань.

9-10 балів

«відмінно»

Здобувач надає повні та ґрунтовні відповіді на всі запитання за темами практичних робіт; демонструє вміння визначати головне та другорядне; вдало аргументує власну думку

Бали КНР

10-0 Тестове оцінювання. Загальна оцінка складається з суми правильних відповідей.

Бали Оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи

55-0 Оцінюється за результатами створення наукових доробків.

6. **Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (у разі потреби).** Під час виконання самостійної роботи використовуються потужності навчальної лабораторії ФЗСМК ДНУ. КМР (КНР) проводиться у вигляді онлайн-тестових завдань на платформі Офіс 365. Під час роботи онлайн використовується платформа Teams, курс лекцій супроводжується презентаціями та роботою з тематичними сайтами.

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Денесюк С.Г. Комунікологія: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2015. 102 с.
<http://ephsheir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/3580/%20%20>

%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20_ %20%20
%20%20%20%20%20%

2. Бутиріна М. В. Стереотипи масової свідомості: особливості формування у медіасередовищі: Монографія. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2009. 368 с
3. Гарачковська, О.О. Жанрові особливості аналітичної журналістики у контексті становлення сучасного інформаційного простору. Український інформаційний простір, 2021. (2(8)), 146–154. <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/245866/243356>
4. Джиджора Є. Мовленнєві технології пропаганди: навч.-метод. посіб. для здобувачів I курсу другого (магістер.) рівня вищої освіти спец. 035 Філологія спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика. Одеса : Одес. нац. ун- т ім. І.І. Мечникова, 2022. 118 с.
5. Медіаспоживання в Україні: зміна медіапотреб та програш російської пропаганди. Спецпроект: «Дослідження ДМ». <https://detector.media/infospace/article/196442/2022-02-15-mediaspozhyvannya-v-ukraini-zmina-mediapotreb-ta-progrash-rosiyskoipropagandy/>
6. Навальна М., Ісайкіна О. Медіакомунікації. Навчальний посібник / Укл. Марина Навальна, Олена Ісайкіна. – ПереяславХмельницький : «Видавництво КСВ», 2018. – 220 с.
7. Закон про медіа. <https://ips.ligazakon.net/document/T222849>

Додаткова:

8. Бакар Д. Джинса в онлайн-медіа. Моніторинговий звіт за лютий 2023 року (оновлено). <https://imi.org.ua/monitorings/dzhynsa-v-onlajn-mediamonitoryngovyj-zvit-za-lyutyj-2023-roku-i51148>
9. Баркар Д. Майже ЗМІ. Як TELEGRAM маніпулює аудиторією. <https://imi.org.ua/monitorings/majzhe-zmi-yak-telegram-manipulyuyeyaudytoriyeyu-i49222.s>
10. Барометр свобода слова за лютий 2023 року. <https://imi.org.ua/monitorings/barometr-svoboda-slova-za-lyutyj-2023-rokui51225>
11. Богданова І., Лептуга О. «Мова ворожнечі» в текстах українськомовного медіапростору. Український світ у наукових парадигмах: Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Харків : ХІФТ, 2020. Вип. 7. С. 6–11.
12. Війна та гендерний баланс. Моніторингове дослідження за четвертий квартал 2022 року. <https://imi.org.ua/monitorings/vijna-ta-gendernyj-balansmonitoryngove-doslidzhennya-za-chetvertyj-kvartal-2022-roku-i49610>
13. Колесник Г.О. Мова ворожнечі як соціальний та лінгвістичний феномен. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32 (71). №4. Ч. 3. С. 278–283.
14. Машкова Я. Гендерний баланс та війна. Моніторингове дослідження в першому кварталі 2023 року. <https://imi.org.ua/monitorings/gendernyj-42-balans-ta-vijna-monitoryngove-doslidzhennya-u-pershomu-kvartali-2023-rokui51269>
15. Машкова Я. Господиня, берегинька, горе-мати та сексі-кішечка: третина медіа продовжує вживати стереотипи та сексизм. <https://imi.org.ua/monitorings/gospodynka-beregynka-gore-maty-ta-seksikishechka-tretyna-media-prodovzhuye-vzhyvaty-stereotypy-ta-i52809>
16. Машкова Я. Українські медіа та війна. Підсумки моніторингів ІМІ 2022 року. <https://imi.org.ua/monitorings/ukrayinski-media-ta-vijna-pidsumkymonitoryngiv-imi-2022-roku-i49921>
17. Мединська О., Синоруб Г. Мова ворожнечі у виборчому дискурсі (за матеріалами онлайн видань «Українська правда», «Дзеркало тижня», «Вільне життя плюс» та інформаційного агентства «Рубрика»). URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/15178/1/10_Medynska_Synorub.pdf (27.05.2022).
18. Нестеренко А. «Не співайте до заходу сонця». Хто і що радить українцям в онлайн-медіа. <https://imi.org.ua/monitorings/ne-spivajte-do-zahodu-sonyahto-i-shho-radyt-ukrayintsyam-v-onlajn-media-i50841>

19. Нестеренко А. Токсичний світ блогерів Тіктоку: баді, йод, алкоголь і гербіциди. <https://imi.org.ua/monitorings/toksychnyj-svit-blogeriv-tik-tokubady-jod-alkogol-i-gerbitsydy-i50842>
20. Новини під час війни. Аналіз відповідності стандартам контенту провідних онлайн-медіа за 13 березня 2023 року. <https://imi.org.ua/monitorings/novyny-pid-chas-vijny-analiz-vidpovidnostistandardam-kontentu-providnyh-onlajn-media-za-13-i516>
21. Петренко Г., Білоскурський О. Дослідження цінностей і моделей поведінки в розважальному контенті українських телеканалів. <https://detector.media/infospace/article/184588/2021-02-04-doslidzhenniyatsinnostey-i-modeley-povedinky-v-rozvazhalnomu-kontenti-ukrainskykhtelekanaliv/>
22. Маркетинг & Журналістика: на прикладі українських ЗМІ <https://tj.org.ua/marketingjournalism/>
23. Еволюція функції маркетингу засобів масової інформації в умовах медіа-конвергенції <https://core.ac.uk/download/pdf/14714291.pdf>
24. Маркетинг у соціальних медіа. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/mnj_2017_14_27.pdf
25. Конфлікт в медіа. <https://www.slideshare.net/DonbassFullAccess/ss-93654676>
26. <https://fama.agency/portfolio/konflikt-v-media-media-v-konflikti/>